

Verbinden in Haaglanden Aanbod 2018-2019

Verbinden is een van de belangrijke pijlers van het Ondersteuningsplan 2017-2021 van ons samenwerkingsverband SPPOH. Verbinden betekent elkaar ontmoeten, met en van elkaar leren en samenwerken. Met ruim 200 scholen in Haaglanden geven we vorm aan passend onderwijs. Verbinding onderling, met ouders en een diversiteit aan partners is nodig om voor elke leerling zo goed mogelijk onderwijs te realiseren.

Om scholen hierin te faciliteren biedt het samenwerkingsverband in 2018 - 2019 diverse vormen van ontmoeten en kennisdelen. We doen dit in netwerken in het werkgebied of in de wijk en tijdens scholings- en themabijeenkomsten. Voor en samen met de deelnemers.

SPPOH | Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden

Ieder kind een kans!

Bijeenkomsten

Het aanbod staat in het teken van kennisdeling, versterking van de basisondersteuning en verbinding. Het aanbod is verdeeld in een 'aanbod per werkgebied/wijk' en een 'Haaglanden breed aanbod'.

Per werkgebied/wijk

IB bijeenkomsten

Ontmoeting, uitwisseling en casuïstiek. Het komt allemaal aan bod tijdens de IB-bijeenkomsten in de werkgebieden. De oude IB-bijeenkomsten in een nieuw jasje. Vind je het prettig om je collega's te ontmoeten en samen van gedachten te wisselen, dan zien we je graag bij de bijeenkomst in jouw werkgebied. In de grotere werkgebieden zullen we meer toespitsen op de wijk.

Voor wie: intern begeleiders

Evaluatie bijeenkomsten

Met de hectiek van de dag maken we niet altijd tijd om passend onderwijs in de school te bespreken. Aan het begin van het nieuwe kalenderjaar komen we daarom per wijk of werkgebied bij elkaar om met directeuren en intern begeleiders samen centrale vraagstukken en evaluatiepunten te bespreken. We bespreken wat er leeft rondom passend onderwijs in de school en in Haaglanden specifiek. We stemmen keuzes voor het nieuwe jaar af en delen informatie vanuit het samenwerkingsverband.

Voor wie: directeuren en intern begeleiders

Haaglanden breed

De IB-startdagen
"Wat aandacht krijgt,
groeit!"

Net als de afgelopen twee jaar starten we het nieuwe schooljaar met de IB-startdagen op het HCO. Na een centrale start met een boeiende spreker, zal er een ruim aanbod aan workshops zijn.

Dit jaar zijn de IB-startdagen verdeeld over drie ochtenden, zodat we nog meer IB'ers kunnen verwelkomen. Per ochtend wordt een maximaal aantal deelnemers vastgesteld.

Voor wie: intern begeleiders in Haaglanden

Bijeenkomst voor
startende en nieuwe
IB'ers en directeuren

In deze twee bijeenkomsten verdiepen we ons in de werkwijze van ons samenwerkingsverband. We beantwoorden de vragen: Wat zijn onze uitgangspunten? Hoe geven we invulling aan passend onderwijs in Haaglanden en welke mogelijkheden biedt ons werkveld? Ook zal de verbinding met 'collega starters' het netwerk vergroten.

Voor wie: startende of nieuwe intern begeleiders en directeuren in Haaglanden

Themabijeenkomsten

Met maximaal 20 professionals per deelnameblok verdiepen we ons in het thema hoogbegaafdheid of het thema gedrag. Beide thema's worden in drie opeenvolgende bijeenkomsten door experts uit het onderwijsveld aangeboden. Er is een blok met bijeenkomsten in het najaar 2018 én in het voorjaar 2019. Als je deelneemt, dan volg je alle drie de bijeenkomsten. Kennis over het thema, passende aanpak en beleid op jouw school krijgen aandacht.

- Experts van de Loodsboot nemen ons mee in de thema's groepsdynamiek en omgaan met gedrag. Welke preventieve aanpak werkt? Het gaat hierbij om een zo sluitend mogelijke aanpak in de klas en in de school als geheel. Zeggen we wat we doen en doen we wat we zeggen? Hoe voorkomen we dat kinderen uitvallen?
- De themabijeenkomsten over hoogbegaafdheid worden de komende periode inhoudelijk gevuld. Op dit moment doen wij onderzoek naar dit onderwerp. Informatie over deze bijeenkomsten volgt op een later moment.

Voor wie: IB'ers en gedrag specialisten of HB specialisten

Aanmelding en meer informatie

Alle per onderdeel genoemde onderwijsprofessionals kunnen kosteloos deelnemen. Voor al deze bijeenkomsten is inschrijving verplicht, dit kan via www.sppoh.nl.

Planning bijeenkomsten

X IB bijeenkomst X Evaluatiebijeenkomst directie en IB X Themabijeenkomst IB en specialist
X Startende directeuren en IB'ers

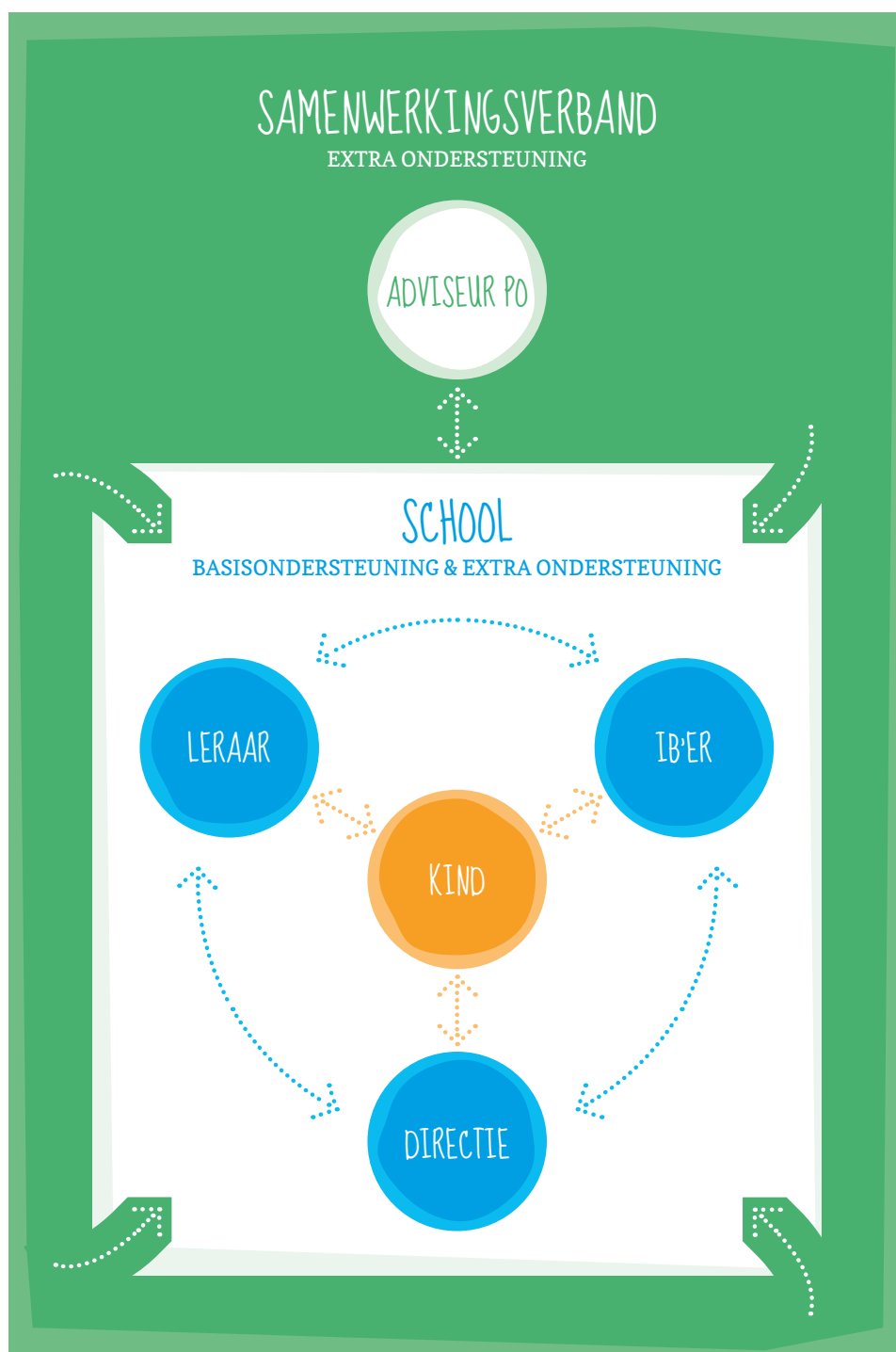
Per werkgebied/wijk			2018					2019					
			08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06
Centrum	di 4-12-18	9.00 - 11.00					X						
	ma 4-2-19	13.00 - 15.00						X					
	do 18-4-19	9.00 - 11.00								X			
Escamp	wo 14-11-18	9.00 - 11.00				X							
	do 24-1-19	9.00 - 11.00					X						
	do 14-3-19	9.00 - 11.00							X				
Haagse Hout	wo 21-11-18	9.00 - 11.00				X							
	di 29-1-19	13.00 - 15.00					X						
	di 21-5-19	9.00 - 11.00									X		
Laak	do 22-11-18	9.00 - 11.00				X							
	di 29-1-19	9.00 - 11.00					X						
	di 14-5-19	9.00 - 11.00									X		
Leidschendam Voorburg	di 6-11-18	9.00 - 11.00				X							
	ma 28-1-19	13.00 - 15.00					X						
	do 9-5-19	9.00 - 11.00									X		
Leidschenveen Ypenburg	do 13-9-18	9.00 - 12.00		X									
	do 1-11-18	9.00 - 11.00				X							
	di 22-1-19	13.00 - 15.00					X						
	do 16-5-19	9.00 - 11.00									X		
Loosduinen	di 11-12-18	9.00 - 11.00					X						
	di 5-2-19	9.00 - 11.00						X					
	di 16-4-19	9.00 - 11.00								X			
Rijswijk	do 8-11-18	13.00 - 15.00				X							
	do 24-1-19	13.00 - 15.00					X						
	di 12-3-19	9.00 - 11.00							X				
Scheveningen	ma 19-11-18	13.00 - 15.00				X							
	do 31-1-19	9.00 - 11.00					X						
	do 11-4-19	9.00 - 11.00								X			
Segbroek	do 8-11-18	9.00 - 11.00				X							
	di 22-1-19	9.00 - 11.00					X						
	di 26-3-19	9.00 - 11.00							X				
IB en orthopedagogen SO/SBO	do 4-11-18	9.00 - 11.00			X								
	do 14-2-19	15.00 - 17.00						X					
	di 4-6-19	9.00 - 11.00										X	
Haaglanden breed													
Themabijeenkomst gedrag ronde 1													
bijeenkomst 1	do 11-10-18	15.30 - 17.00			X								
bijeenkomst 2	do 15-11-18	15.30 - 17.00				X							
bijeenkomst 3	do 29-11-18	15.30 - 17.00				X							
Themabijeenkomst gedrag ronde 2													
bijeenkomst 1	di 5-3-19	15.30 - 17.00							X				
bijeenkomst 2	di 19-3-19	15.30 - 17.00							X				
bijeenkomst 3	di 2-4-19	15.30 - 17.00								X			
Themabijeenkomst hoogbegaafdheid													
Volgt, waarschijnlijk voorjaar 2019													
Infosessie startende directeuren en IB'ers													
bijeenkomst 1	di 30-10-18	9.00 - 11.00			X								
bijeenkomst 1	di 12-2-19	9.00 - 11.00						X					

Nascholingsaanbod

Professionalisering

Om de basisondersteuning te versterken bieden we voor het tweede jaar individuele nascholing aan. Voor een deel zal het aanbod herkenbaar zijn vanuit het vorig schooljaar, een deel is nieuw. Zo hebben we aanbod voor NT2 en nieuwkomers toegevoegd, twee modules over hoogbegaafdheid en een module over groepsdynamiek. Het aanbod is in samenwerking met het HCO, de Loodsboot, Slim! Educatief en De Aventurijn samengesteld.

De nascholing is gericht op alle actoren (cirkels) die zich rond het kind bevinden: leraren, intern begeleiders en directies.

Basisondersteuning en interventies

Binnen ons samenwerkingsverband hebben we afspraken gemaakt over de basisondersteuning die geldt voor elke school. Binnen deze basisondersteuning zijn er interventies die de school biedt. Het nascholingsaanbod is er op gericht de professionals in de school en dus de basisondersteuning te versterken. In het overzicht hieronder kun je lezen wat onder interventies wordt verstaan.

PREVENTIEVE EN LICHT CURATIEVE INTERVENTIES VOOR DE LEERLINGEN

- 1 Een goed pedagogisch klimaat
- 2 Ondersteuning van leerlingen met een behoefte aan een voorspelbare leeromgeving
- 3 Ondersteuning van leerlingen met een eigen leerlijn
- 4 Ondersteuning van leerlingen met behoefte aan een uitdagende, verdiepende leeromgeving
- 5 Ondersteuning van leerlingen met behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventie technieken
- 6 Ondersteuning van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van motoriek
- 7 Ondersteuning van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte bij het leren leren
- 8 Vroegtijdige signalering leer-, opgroei- en opvoedproblemen
- 9 Ondersteuning van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte aan passend leesonderwijs
- 10 Ondersteuning van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte aan passend reken- en wiskundeonderwijs
- 11 Ondersteuning van leerlingen die ziek zijn en tijdelijk niet naar school kunnen

Overzicht Professionalisering Passend Onderwijs

Doelgroep: A = leraar, B = ib-er, C = directeur

AANBOD	DOELGROEP	VERSTERKT INTERVENTIES	AANTAL BIJEENKOMSTEN	STUDIE BELASTING	
Formatieve evaluatie: bewijs van het leren in de groep zichtbaar maken	A	1, 3, 4, 7, 8	2	10 uur	p 9
Instructional leadership ten behoeve van de formatieve evaluatie: bewijs van het leren in de groep zichtbaar maken	B	1, 3, 4, 7, 8	2	10 uur	p 10
Learning leader ten behoeve van de formatieve evaluatie: bewijs van het leren in de groep zichtbaar maken	C	1, 3, 4, 7, 8	2	10 uur	p 12
De kracht van oplossingsgericht werken	A, B, C	Alle	3	14 uur	p 13
Leidinggevende communicatie	B, C	Alle	7	40 uur	p 14
Basiscommunicatie	B, C	Alle	5	23 uur	p 15
Assessment voor Intern Begeleiders	B	Alle	3	15 uur	p 16
Module Leesproblemen en Dyslexie	A, B, C	9	1	4 uur	p 18
Module Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en Dyscalculie	A, B, C	10	1	4 uur	p 19
Module Ontwikkelingsperspectief (uitgebreid)	B, C	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	2	3 uur	p 20
Module Ontwikkelingsperspectief	A	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	1	4 uur	p 21
Module HandelingsGericht Werken	A, B	Alle	4	12 uur	p 22
Module HandelingsGericht Arrangeren en MDO	B, C	Alle	1	12 uur	p 24
Module Growth Mindset	A	Alle	3	10 uur	p 26
Module Growth Mindset	B, C	Alle	1	4 uur	p 28
Module Passend onderwijs en klassenmanagement	A	Alle	3	10 uur	p 29

Overzicht Professionalisering Passend Onderwijs

Doelgroep: A = leraar, B = ib-er, C = directeur

Passende perspectieven peuter-kleuter leerlijn	A, B	2, 3, 6, 7, 8	2	6 uur	p 31
Groepsdynamiek en klassenmanagement	A	1, 2, 5	3	6 uur	p 32
Het ontwikkelingsperspectief van een nieuwkomer	A, B	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10	3	6 uur	p 34
Een nieuwkomer in je klas, en dan?	A, B	1, 2, 3	3	6 uur	p 36
Passend onderwijs voor begaafde leerlingen	A, B	1, 3, 4	6	45 uur	p 38
Verdiepen in rijk onderwijs aan begaafde leerlingen	A, B	1, 3, 4	4	48 uur	p 40

Aanmelding
en meer informatie

Ook voor het scholingsaanbod geldt dat alle onderwijsprofessionals kosteloos kunnen deelnemen. Aanmelding is wel verplicht en kan via www.sppoh.nl. Daar vind je ook alle data van de geplande professionalisering terug.

Formatieve evaluatie: bewijs van het leren in de groep zichtbaar maken

Algemeen

Binnen handelingsgericht werken probeert de leerkracht het onderwijs zo in te richten dat de leerling in zijn leerproces zo goed mogelijk wordt ondersteund; passend bij zijn niveau en talenten en afgestemd op zijn leerstijl. Een van de sleutels om deze aanpak te stimuleren is de formatieve evaluatie ofwel assessment for learning. U gaat in twee bijeenkomsten aan het werk met de uitgangspunten van formatieve evaluatie en leert een praktische vertaalslag te maken naar de eigen praktijk.

Aanpak

De 5 strategieën van formatieve evaluatie én het toepassen hiervan gedurende de les, staan centraal in deze training. Deze 5 strategieën zijn:

1. Het stellen, begrijpen en delen van doelen met behulp van succescriteria
2. Het verzamelen van bewijs van het leren tijdens de les
3. Feedback geven die de leerling vooruit helpt
4. De leerlingen als instructiebron voor elkaar inzetten
5. Het ontwikkelen van eigenaarschap van het eigen leren

Bijeenkomst 1

De eerste twee strategieën van formatieve evaluatie (Dylan Wiliam) staan tijdens deze bijeenkomst centraal. Deze verwerken we in een lesvoorbereiding die u in de praktijk uitprobeert.

Bijeenkomst 2

We blikken terug op de opgedane ervaring in de praktijk. Verder kijken we naar de overige drie strategieën en geven we een praktische handreiking om zelf aan de slag te gaan. Door op deze wijze te werken bekijken we samen kritisch de huidige onderwijspraktijk en proberen dit beter te maken aan de hand van de inzichten en ervaring met formatieve evaluatie.

Doelen

- Kennis maken met de strategieën van formatieve evaluatie.
- Ervaring opdoen met de toepassing van deze strategieën in de praktijk.

Doelgroep Studiebelasting Literatuur

Leerkrachten

2 bijeenkomsten van 3,5 uur

- Cijfers geven helpt niet, Dylan Wiliam
- Leren zichtbaar maken met formatieve assessment, Shirley Clark

Uitspraken van deelnemers

“De kinderen verassen mij elke keer weer met wat ze al weten en al kunnen.”
 “Eindelijk houd ik me weer bezig met onderwijs.”
 “Ik heb weer plezier in mijn werk en leerlingen weer plezier in het leren.”

Instructional leadership ten behoeve van de formatieve evaluatie: bewijs van het leren in de groep zichtbaar maken

Algemeen

Binnen handelingsgericht werken probeert de leerkracht het onderwijs zo in te richten dat de leerling in zijn leerproces zo goed mogelijk wordt ondersteund; passend bij zijn niveau en talenten en afgestemd op zijn leerstijl. Een van de sleutels om deze aanpak te stimuleren is de formatieve evaluatie of het assessment for learning. Concreet betekent dit dat de leerkracht zich bezint op zijn pedagogisch/didactisch handelen, gericht op effectief lerende kinderen. Als intern begeleider bent u een Instructional leader die leerkrachten kan ondersteunen om hieraan vorm te geven. Door actief de eigen praktijk te onderzoeken en te verbeteren draagt u bij aan het ontwikkelen van een professionele leergemeenschap (PLG) die gericht is op de ontwikkeling en het leren van het kind en de leerkracht. In twee bijeenkomsten gaat u aan het werk met de uitgangspunten van een professionele leergemeenschap (PLG) en uw rol als Instructional Leader hierbinnen.

Aanpak

Bijeenkomst 1

We maken een praktische vertaalslag naar uw eigen onderwijspraktijk. Welke vaardigheden liggen hieraan ten grondslag? Door op deze wijze te werken reflecteert u uw huidige begeleiding en probeert dit beter te maken. We sluiten af met een praktijkopdracht die u zelf tussen bijeenkomst 1 en 2 op uw school uitvoert.

Bijeenkomst 2

In de tweede bijeenkomst sluiten we aan bij de ervaringen die u in de praktijk heeft opgedaan.

Doelen

Bijeenkomst 1

- Inzicht in de strategieën van de professionele leergemeenschap.
- Inzicht in de rol van Instructional leader.
- Inzicht in de strategieën van formatieve evaluatie (Dylan Wiliam).
- Inzicht in de vaardigheden die je nodig hebt om de rol als Instructional Leader in de praktijk vorm te geven (huiswerkopdracht).

Bijeenkomst 2

- Terugblik op de opgedane ervaring in de praktijk n.a.v. de bijeenkomst.
- Praktisch aan de slag met een handreiking voor de praktijk.
- Samen voorbereiden, observeren en nabespreken.
- Op deze wijze samen een begeleidingscyclus doorlopen.

Doelgroep

Intern begeleiders

Studiebelasting Literatuur

2 x 3,5 uur

- Cijfers geven helpt niet, Dylan Wiliam
- Leren zichtbaar maken met formatieve assessment, Shirley Clark

Uitspraken van deelnemers

“Ik kan beter observeren, ik kan een les nu echt doorschouwen.”

“Ik heb een focus gekregen op het leren van de leerling.”

“Het analyseren van een les samen met leerkrachten verrijkt mijn eigen praktijk.”

“Ik heb geleerd om betere reflectieve vragen te stellen.”

Learning leader ten behoeve van de formatieve evaluatie: bewijs van het leren in de groep zichtbaar maken

Algemeen

Binnen handelingsgericht werken probeert de leerkracht het onderwijs zo in te richten dat de leerling in zijn leerproces zo goed mogelijk wordt ondersteund; passend bij zijn niveau en talenten en afgestemd op zijn leerstijl. Een van de sleutels om deze aanpak te stimuleren is de formatieve evaluatie of het assessment for learning. Dit noemen wij “op weg naar gepersonaliseerd leren”. Het betekent dat de leerkracht zich bezint op zijn pedagogisch/didactisch handelen gericht op effectief lerende kinderen. Dit vraagt om een professionele leergemeenschap die hierop is gericht. Als schoolleider kunt u hier een actieve bijdrage aan leveren, door een Professionele Leer Gemeenschap (PLG) te (helpen) opstarten en eventueel zelf te leiden en initiatieven aan te moedigen.

Aanpak

Aan de hand van het model van de PLG gaat u in twee bijeenkomsten aan het werk met uw rol als learning leader binnen deze gemeenschap. U maakt een vertaalslag naar de eigen praktijk.

We sluiten de eerste bijeenkomst af met een praktijkopdracht die op de school moet worden uitgevoerd tussen bijeenkomst 1 en 2 in. In de tweede bijeenkomst blikken we terug op de opgedane ervaring in de praktijk en sluiten we aan bij de ervaringen die directeuren in de praktijk hebben opgedaan.

Doelen

- Inzicht in de achtergronden en strategieën van een PLG.
- Inzicht in de rol van leading leader.
- Inzicht in de strategieën van formatieve evaluatie (Dylan Wiliam).
- Inzicht in de vaardigheden die je nodig hebt om de rol als leading leader in de praktijk vorm te geven.

Doelgroep

Schoolleiders/directeuren

Studiebelasting

2 x 3,5 uur

Literatuur

- Cijfers geven helpt niet, Dylan Wiliam
- Leren zichtbaar maken met formatieve assessment, Shirley Clark
- Leraren leren samen, Richard Dufour
- 6 geheimen van verandering, Michael Fullan
- Motion leadership, Michael Fullan

Uitspraken van deelnemers

“Leerkrachten zijn nu steeds bezig om met elkaar het onderwijs beter te maken.”
 “Eindelijk weer echt de focus op onze kerntaak; onderwijs.”
 “De 7 strategieën geven me erg veel houvast in het aansturen van de PLG.”

De kracht van oplossingsgericht werken

Algemeen

Binnen het onderwijs en organisaties is er een groeiende belangstelling om niet meer vanuit de probleemfocus te handelen, maar vanuit een positief perspectief op wat je wel wil bereiken. De veranderwens kun je vormgeven vanuit de waardering van al aanwezige krachtbronnen. Er is vraag naar deze oplossingsgerichte werkwijze binnen individuele coaching, schoolontwikkeling, leiderschapsonwikkeling en gesprekken met kinderen en ouders. In deze training maakt u kennis met de grondhouding van de oplossingsgerichte werkwijze en kunt u zich een beeld vormen hoe dit is toe te passen in de eigen werksituatie.

Aanpak

U volgt twee dagdelen interactieve training, waarin we de essenties van oplossingsgericht werken toepassen. Zo ervaart u deze werkwijze en bespreken we met elkaar hoe u deze kunt toepassen in de eigen praktijk.

Tijdens de training staat de veranderwens uit uw eigen praktijksituatie centraal. Dat is het vertrekpunt om de essenties van oplossingsgericht werken eigen te maken en toe te passen. De 5 essentiële principes zijn de leidraad voor de training en onder ieder principe worden praktische handvatten ingezet. Kortom in de training doorlopen we met de groep deze principes en vertalen steeds hoe u deze zelf kunt toepassen. We starten met het verkennen van de gewenste verandering in de eigen praktijk-situatie. Vervolgens werken we in co-creatie met oplossingsgerichte technieken. Dit doen we onder andere door:

- het verkennen van het sterkte perspectief van de deelnemers;
- het leggen van het accent op constructief taalgebruik;
- het bekijken hoe anderen veranderingen zullen merken in uw handelen.

Doelen

- Kennismaken met de 5 essentiële principes van oplossingsgericht werken.
- Een beeld opdoen hoe deze principes zijn toe te passen in teamvergaderingen, leerling gesprekken en oudergesprekken.
- Begrip opdoen van het onderscheidende karakter van oplossingsgericht werken.

Doelgroep Studiebelasting

Leerkrachten, intern begeleiders en directeuren

- 2 trainingen van 4 uur
- 1 terugkombijeenkomst van 2 uur
- Verwerkingsopdrachten van in totaal 4 uur

Literatuur

- Handboek oplossingsgericht werken in het onderwijs
- Oplossingsgericht coachen
- Oplossingsgerichte coaching
- Doing something different

Uitspraken van deelnemers

“Subliem in zijn eenvoud.”

Leidinggevende communicatie

Algemeen

In deze training werkt u aan uw communicatieve vaardigheden met behulp van video interactie analyse. Uw eigen leervraag staat centraal en u bepaalt zelf welke vaardigheden u wilt door ontwikkelen.

Aanpak

In kleine groepen werkt u aan uw eigen leervragen. U brengt aan de hand daarvan videobeelden in van leidinggevende situaties. Tijdens de bijeenkomsten bekijkt u samen met de andere deelnemers de videobeelden en analyseert u deze. De beelden geven via reflectie en analyse inzicht in uw kwaliteiten als leidinggevende en in de vaardigheden die u nog kunt door ontwikkelen. Met dit bewustzijn kunt u ontwikkeling op gang brengen bij uzelf en bij uw team.

Elke context waarin communicatief vaardig gedrag een rol speelt is bruikbaar om te filmen. Denk aan:

- het leiden van vergaderingen;
- het voeren van oudergesprekken;
- het voeren van functioneringsgesprekken;
- het coachen van medewerkers;
- het voeren van POP-gesprekken.

De training wordt verzorgd door trainers van het HCO die gecertificeerd zijn voor School Video Interactie Begeleiding (SVIB) en een licentie hebben bij het Associatie voor Interactiebegeleiding en Thuisbehandeling (AIT).

Doelen

- Vaardigheden opdoen op het gebied van leidinggeven aan processen op groeps- en individueel niveau.
- Verbeteren van communicatievaardigheden.
- Kennis opdoen op het gebied van veranderkunde en oplossingsgericht werken.

Doelgroep Studiebelasting

Intern begeleiders en schoolleiders/directeuren

- 1 studiebijeenkomst van 6 uur
- Literatuur en voorbereiding van 5 vaardigheidsbijeenkomsten (3 uur per bijeenkomst): 26 uur
- Eindpresentatie voorbereiden en uitvoeren 8 uur

Literatuur

- Artikel Korthagen
- CDLE-120329-Coleman2000Leadershipthat gets results.pdf
- Werkboek LC
- Kijkwijzer analyse film

Bovenstaande literatuur wordt tijdens de scholing uitgereikt.

Basiscommunicatie

Algemeen

Binnen het onderwijs zijn we continu met elkaar in gesprek. Van nature blijken wij op een juiste wijze te communiceren. Deze vanzelfsprekende manier is in elementen ontrafeld tot het begrip 'basiscommunicatie' dat is gebaseerd op interactieprincipes. Het kennen en goed hanteren van deze interactieprincipes stelt u in staat om op een vriendelijke maar besliste wijze leiding te geven en te communiceren in verschillende gesprekssituaties. Denk aan gesprekken met collega's, leerlingen, ouders, binnen teamvergaderingen, enz. In voor ons moeilijke situaties blijken vaak elementen uit onze basiscommunicatie weg te vallen. Wanneer dit gebeurt kan dat tot problemen leiden. Het (her)kennen van de principes van basiscommunicatie biedt inzicht in wat er goed en fout gaat en waarom het contact dan soms misloopt. Maar vooral ook wat u eraan kunt doen. In deze training gaan we hiermee aan de slag.

Aanpak

Deze training bestaat uit 5 bijeenkomsten van 3 uur, waarvan de eerste een studiebijeenkomst is en de overige 4 vaardigheidsbijeenkomsten zijn.

Tijdens de eerste bijeenkomst bespreken we het theoretisch kader. In de 4 opvolgende vaardigheidsbijeenkomsten brengen de deelnemers filmopnames mee van willekeurige gesprekssituaties. Het gaat hier om het leren analyseren (vaardigheid in de basiscommunicatie, inzet micro-analyse) en de koppeling naar je eigen vraagstelling, om zodoende systematisch en doelgericht te werken aan de ontwikkeling van de vaardigheid in de basiscommunicatie. Hierbij gaan we steeds uit van kracht en kwaliteit en zijn we gericht op empowerment.

Doelen

- Kennis opdoen van het begrippenkader van de basiscommunicatie.
- Leren om een interactieanalyse te maken van de eigen basiscommunicatie.
- Vaardigheden opdoen om de principes van basiscommunicatie bewust in te zetten tijdens verschillende gesprekssituaties.

Doelgroep Studiebelasting

Intern begeleiders en schoolleiders/directeuren

- 5 bijeenkomsten van 3 uur
- Maken en analyseren van eigen beeldmateriaal van in totaal 8 uur

Literatuur

- Boves, T. & Dijk, M. van (2008). Contact maken, communicatieve vaardigheden voor leerkrachten. Assen: Van Gorcum. ISBN 978 90 232 4331 1
- Wiertzema, K. en Jansen P. (2007). Basisprincipes van communicatie. Amsterdam: Pearson. ISBN 90 430 0869 9

Uitspraken van deelnemers

"Ik wist niet dat je zo klein kon kijken!"
"Confronterend én super leerzaam!"

Assessment voor Intern Begeleiders

Algemeen

Met de invoering van passend onderwijs is het takenpakket van de intern begeleider uitgebreid en zijn er verantwoordelijkheden bij gekomen. Veel intern begeleiders hebben een rol in:

- de kwaliteit bewaken en verbeteren van de basisondersteuning;
- de kwaliteit bewaken en verbeteren van de extra ondersteuning;
- het aansturen en voorzitten van het MDO;
- het bewaken en aanvragen van arrangementen;
- het coachen van collega's;
- het onderhouden van contacten met externen.

Met het oog op deze ontwikkelingen verzorgen wij een ontwikkel-assessment voor intern begeleiders.

Een aantal uitgangspunten staat centraal tijdens dit assessment.

- We werken vanuit een growth mindset.
- We geven handelingsgerichte aanbevelingen.
- We verzamelen data op een dynamische wijze; gericht op het in kaart brengen van kwaliteiten en ontwikkelingspotentieel.
- We koppelen data terug op een inzichtelijke/visuele wijze.
- Het eigenaarschap voor ontwikkeling blijft bij de intern begeleider.

Aanpak

Het assessment is opgebouwd uit een aantal onderdelen.

1. Analyse diverse documenten en voorinformatie uit intake

Als u deelneemt krijgt u van ons een uitnodiging voor een intakegesprek en informatie over de voorbereiding. Voorafgaand aan de intake stuurt u bijvoorbeeld een of meerdere documenten die u heeft gemaakt en waarop u trots bent. Tijdens de intake bespreken we deze en gaan we in op concrete praktijkvoorbeelden. Daarnaast bespreken we de uitkomsten van de LBiB self assessment. Deze informatie geeft gecombineerd inzicht in uw competenties.

2. Intake

Tijdens de intake, die op uw school plaatsvindt, maken we kennis met u en de omgeving waarin u werkt. Met behulp van een gestructureerd interview brengen we uw interesses en motivatie in kaart. Ook staan we stil bij uw professionele ontwikkeling (verleden, heden en toekomst).

3. Management Drives - feedback

In het assessment werken we ook met Management Drives – feedback.

Dit 360 graden feedback instrument geeft inzicht in:

- uw persoonlijke drijfveren en kwaliteiten;
- hoe deze kwaliteiten zichtbaar worden in gedrag;
- hoe u dit zelf ervaart én hoe anderen dit ervaren.

Op basis van de feedback kunt u bepalen welk gedrag u wilt behouden, ontwikkelen of loslaten.

4. Praktijksimulatie

Tijdens een praktijksimulatie wordt duidelijk op welke wijze u reageert op verschillende situaties. De volgende werkwijzen worden toegepast:

- Er vinden verschillende praktijksituaties plaats. Hiervoor worden verschillende vormen gebruikt (dus niet alleen rollenspellen).
- Er wordt tussentijds feedback en instructie gegeven.
- Uw ontwikkelingspotentieel op verschillende gebieden wordt zichtbaar gemaakt.
- Er wordt dieper ingegaan op de overtuigingen en persoonlijkheidskenmerken die leiden tot het zichtbare gedrag

5. Afronding

Ter afronding bespreken we alle opgedane inzichten en ervaringen met u. Dit is de basis voor een persoonlijk ontwikkelplan, waar uw vervolgens in de eigen praktijk mee verder kunt.

Doelen

- Inzicht bieden in wat de volgende stappen zijn in uw ontwikkeling op basis van data op de volgende gebieden: persoonlijkheid en gedrag, interesses en motivatie, competenties, capaciteiten.
- Aanzet geven voor een concreet ontwikkelplan.

Doelgroep Studiebelasting

Intern begeleiders

15 uur:

- 1 intakegesprek van 2 uur
- 1 assessment dag van 8 uur
- 1 ontwikkelgesprek van 1 uur
- 2 uur invullen van diverse vragenlijsten
- 2 uur maken van ontwikkelplan

Module Leesproblemen en Dyslexie

Algemeen

Wat zijn de ondersteuningsbehoeften van leerlingen met leesproblemen en dyslexie? Hoe kunnen scholen de basisondersteuning en de extra ondersteuning voor leerlingen met lees- en spellingproblemen organiseren? Deze vragen staan centraal in deze module.

Van scholen wordt verwacht dat zij gebruik maken van de landelijke protocollen 'Leesproblemen en Dyslexie' van het Expertisecentrum Nederlands. U leert hier meer over en ook hoe er mee kunt werken in de praktijk.

Aanpak

In deze module worden onderstaande vragen aan de hand van de landelijke protocollen op een informatieve en interactieve manier uitgewerkt en besproken:

1. Wat zijn de algemene kenmerken van goed leesonderwijs?
2. Hoe krijg je zwakke lezers in beeld, welke hulp kun je bieden op de verschillende zorgniveaus en krijg je inzicht in hoe andere scholen dit organiseren?
3. Wat dyslexie is, wat de signalen en criteria zijn en hoe de zorgroute voor leerlingen met een vermoeden van dyslexie eruitziet?
4. Wanneer kan de school leerlingen doorverwijzen naar de vergoede diagnostiek en behandeling (ONL)?
5. Welke remediërende en compenserende maatregelen en aanpassingen er zijn voor leerlingen met dyslexie?

Met deze informatie kunt u vervolgens binnen de eigen school bespreken en analyseren wat er nodig is om de basisondersteuning op het gebied van lees- en spellingonderwijs te verbeteren.

Doel

- Kennis opdoen over dyslexie ondersteuning en in het bijzonder over de landelijke protocollen op dit gebied en praktische toepassing ervan op school.

Doelgroep Studiebelasting

Leerkrachten, intern begeleiders en directeuren

- 1 bijeenkomst van 3 uur
- 1 uur lezen van achtergrondinformatie

Module Ernstige Reken- en Wiskunde problemen en Dyscalculie

Algemeen

Kinderen verschillen van nature in hun ontwikkelingsmogelijkheden en dus ook in hun vermogen om te leren rekenen. Sommige kinderen verwerven de rekenkennis en procedures bijna als vanzelf en al ook snel op een hoger abstractieniveau. Ongeveer 10% van de kinderen kampt echter met ernstige rekenproblemen. Bij circa 2% van de kinderen spreken we zelfs van een specifieke stoornis in het leren rekenen, ook wel dyscalculie genoemd.

Het onderwijs aan kinderen met (ernstige) rekenproblemen en dyscalculie valt onder de basisondersteuning van scholen. In de praktijk is het begeleiden van deze leerlingen vaak geen gemakkelijke opgave. In het bijzonder voor kinderen met rekenproblemen is het cruciaal dat de leerkracht en andere betrokkenen goed zicht hebben op de ontwikkeling van de leerling op de diverse leerstoflijnen en op basis daarvan het basisaanbod kunnen aanpassen. Dit vraagt een hoge mate van vakdidactische kennis. In de praktijk blijkt dat bij een onvoldoende afstemming op de onderwijsbehoeften kleine, nog overzichtelijke rekenproblemen zich snel tot meer ernstige problemen kunnen ontwikkelen.

In de module Ernstige Reken- en Wiskunde problemen en Dyscalculie krijgt u handreikingen bij het vroegtijdig signaleren en aanpakken van rekenproblemen. De module sluit nauw aan bij het Protocol Ernstige Reken Wiskunde problemen en Dyscalculie (ERWD).

Aanpak

In deze module presenteren we de belangrijkste inzichten die gebruikt kunnen worden om rekenproblemen te signaleren, analyseren en aan te pakken en lichten we deze toe met praktische en interactieve (kijk)opdrachten.

Doel

Kennis opdoen over ondersteuning bij dyscalculie en rekenproblemen en in het bijzonder over de landelijke protocollen op dit gebied en praktische toepassing ervan op school.

Doelgroep Studiebelasting

Leerkrachten, intern begeleiders en directeuren

- 1 bijeenkomst van 3 uur
- 1 uur lezen van achtergrondinformatie

Module Ontwikkelingsperspectief (uitgebreid)

Algemeen

Met de Wet Passend onderwijs (augustus 2014) zijn scholen verplicht om een ontwikkelingsperspectief (OPP) op te stellen voor kinderen die meer nodig hebben dan de basisondersteuning en voor wie een individueel arrangement of toelaatbaarheidsverklaring is toegekend. Met een ontwikkelingsperspectief kan het onderwijsaanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (op didactisch en/of sociaal-emotioneel gebied) zo veel mogelijk op maat worden gemaakt. Het doel van het werken met een OPP is om ieder kind de kans geven om zich, binnen zijn of haar mogelijkheden, optimaal te ontwikkelen en uit te stromen naar het best passende niveau van het voortgezet onderwijs.

In deze module van twee dagdelen gaan we praktisch aan de slag met het opstellen van een ontwikkelingsperspectief.

Aanpak

De bijeenkomsten hebben een interactief karakter, waarin we praktisch aan de slag gaan met het opstellen van een OPP aan de hand van een casus. Het meebrengen van een eigen casus is hierbij optioneel.

Aan het einde van de bijeenkomst:

- Weet u voor welke leerlingen een OPP moet worden opgesteld.
- Weet u welke onderdelen in het OPP verplicht zijn.
- Kunt u bevorderende en belemmerende factoren formuleren.
- Kunt u onderwijsbehoeften formuleren.
- Weet u welke middelen ingezet kunnen worden bij het bepalen van concrete leerdoelen.
- Kunt u een inschatting maken van een uitstroombestemming van een leerling.
- Weet u welke hulpmiddelen u kunt inzetten voor het opstellen van een plan van aanpak.

Doel

- Praktische tools in handen geven voor het opstellen van en werken met een ontwikkelingsperspectief in de groep en op school.

Doelgroep Studiebelasting

- Intern begeleiders
- 2 bijeenkomsten van 3 uur
- Lezen van achtergrondinformatie van 1 uur

Module Ontwikkelingsperspectief

Algemeen

Met de Wet Passend onderwijs (augustus 2014) zijn scholen verplicht om een ontwikkelingsperspectief (OPP) op te stellen voor kinderen die meer nodig hebben dan de basisondersteuning en voor wie een individueel arrangement of toelaatbaarheidsverklaring is toegekend. Met een ontwikkelingsperspectief kan het onderwijsaanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (op didactisch en/of sociaal-emotioneel gebied) zo veel mogelijk op maat worden gemaakt. Het doel van het werken met een OPP is om ieder kind de kans geven om zich, binnen zijn of haar mogelijkheden, optimaal te ontwikkelen en uit te stromen naar het best passende niveau van het voortgezet onderwijs.

In deze module van een dagdeel gaan we praktisch aan de slag met het opstellen van een ontwikkelingsperspectief.

Aanpak

De bijeenkomst heeft een interactief karakter, waarin we ook praktisch aan de slag gaan. Aan het einde van de bijeenkomst is er tijd voor het stellen van vragen.

Aan het einde van de bijeenkomst:

- Weet u voor welke leerlingen een OPP moet worden opgesteld.
- Weet u welke onderdelen in het OPP verplicht zijn.
- Kunt u bevorderende en belemmerende factoren formuleren.
- Kunt u onderwijsbehoeften formuleren.
- Weet u welke middelen ingezet kunnen worden bij het bepalen van concrete leerdoelen.
- Kunt u een inschatting maken van een uitstroombestemming van een leerling.
- Weet u welke hulpmiddelen u kunt gebruiken voor het opstellen van een plan van aanpak in de klas.

Doel

Praktische tools in handen geven voor het opstellen van en werken met een OPP in de groep.

Doelgroep Studiebelasting

- Leerkrachten
- 1 bijeenkomst van 3 uur
- Lezen van achtergrondinformatie van 1 uur

Handelingsgericht werken

Algemeen

Het doel van Handelingsgericht werken (HGW) is de kwaliteit van het onderwijs en de leerlingbegeleiding verbeteren. Vragen die bij HGW aan de orde komen, zijn onder andere: hoe bevorderen we het schoolplezier en welbevinden, de motivatie en leeropbrengsten, de sociale competenties en een soepele overgang naar het voortgezet (speciaal) onderwijs? Hoe realiseren we schoolsucces voor alle leerlingen? Hoe zorgen we ervoor dat leerlingen zich conform hun capaciteiten en talenten ontwikkelen? De zeven uitgangspunten van HGW geven houvast bij het zoeken naar antwoorden op deze vragen.

Anno 2017 zijn de uitgangspunten:

- HGW is doelgericht.
- Het gaat om wisselwerking en afstemming.
- Onderwijs- en opvoedbehoeften van leerlingen staan centraal.
- Leerkrachten maken het verschil, ouders doen er ook toe.
- Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang.
- Betrokkenen werken constructief samen.
- De werkwijze is planmatig en transparant.

In deze training van 4 dagdelen gaan we dieper in op de achtergronden van HGW en maken we de vertaalslag naar de praktijk.

Aanpak

Tijdens deze interactieve training is er volop ruimte om ervaringen uit de eigen praktijk te delen en te bespreken. Daarnaast staat ook de theorie zoals die beschreven is in het nieuwe boek van Noëlle Pameijer 'HGW Samenwerken aan schoolsucces' centraal. Met deze mix van theorie en praktijk bekijken we samen hoe u Handelingsgericht werken succesvol kunt implementeren in de eigen school en welke veranderingsprocessen daarbij van belang zijn.

Dagdeel 1: Uitgangspunten HGW

Dagdeel 2: Effectief adaptief onderwijs: de rol van de leerkracht

Dagdeel 3: De HGW cyclus op groepsniveau

Dagdeel 4: De drie niveaus van ondersteuning in de onderwijspraktijk

Doelen

- Kennis opdoen over de uitgangspunten en achtergronden van HGW en hoe dit kan bijdragen aan een optimale ontwikkeling van leerlingen.
- Aanknopingspunten krijgen om deze uitgangspunten en werkwijzen te koppelen aan de eigen onderwijspraktijk.
- Zicht krijgen op de drie niveaus van onderwijs en ondersteuning en leren wat dit voor de eigen school praktisch inhoudt.

Doelgroep

Leerkrachten en intern begeleiders

Studiebelasting

- 4 bijeenkomsten van 3 uur
- 4 uur huiswerkopdrachten

Literatuur

Noëlle Pameijer 'HGW Samenwerken aan schoolsucces'

Module HandelingsGericht Arrangeren en MDO

Algemeen

Voor enkele leerlingen binnen de school is de basisondersteuning (inclusief interne interventies) niet genoeg. Als blijkt dat de interne ondersteuning onvoldoende effect heeft, er sprake is van meervoudige problematiek en er vragen zijn voor externe deskundigen dan kan een school een multidisciplinair overleg (MDO) organiseren. In zo'n overleg nemen naast de school en ouders ook één of meerdere externe deskundigen deel. Het streven is om in een of meer MDO's overzicht van en inzicht te krijgen in de situatie van een leerling en uitzicht te bieden door gezamenlijk doelen en onderwijsbehoeften te formuleren.

Gedurende het MDO kan blijken dat er meer nodig is om een passend uitzicht te kunnen bieden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het aanvragen van een individueel arrangement. Of aan een toelaatbaarheidsverklaring voor een SBO of SO school wanneer in het MDO is besloten dat de huidige onderwijssetting niet meer passend is bij de ondersteuningbehoeften van de leerling. Hiervoor is het belangrijk om het proces van handelingsgericht arrangeren te volgen om zo tot de best passende aanpak te komen.

Tijdens de 3 bijeenkomsten staat de theorie uit het nieuwe boek van Noëlle Parmeijer 'HGW Samenwerken aan schoolsucces' centraal. Daarnaast is er tijdens deze interactieve module volop ruimte om ervaringen uit de eigen praktijk te delen en te bespreken. Binnen deze mix van theorie en praktijk bekijken we samen hoe het proces rondom het MDO en het handelingsgericht arrangeren, het beste vormgegeven kan worden voor de eigen onderwijspraktijk.

Aanpak

Aan de hand van de zeven uitgangspunten HGW worden de stappen binnen een MDO-traject en het Handelingsgericht Arrangeren (HGA) procesmatig doorlopen en geoefend. Ook bestaat er de mogelijkheid om praktijkervaringen uit te wisselen.

Over het MDO bespreken we bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Hoe bereiden we ons voor op een MDO?
- Wie nodigen we uit voor een MDO?
- Wat leggen we vast van een MDO en met welke formulieren werken we?
- Hoe kan ik een MDO succesvol voorzitten?
- Hoe zorgen we ervoor dat leerkracht, ouders en leerling gelijkwaardige partners zijn in een MDO?
- Welke vragen kun je stellen tijdens een MDO en hoe wordt de verzamelde informatie verwerkt?

Over Handelingsgericht Arrangeren bespreken we bijvoorbeeld de volgende vragen. We koppelen de theorie van HGA aan de werkwijze van SPPOH.

- Wanneer kun je overgaan tot het aanvragen van een individueel arrangement of toelaatbaarheidsverklaring?
- Welke partijen betrek je hierbij?
- Welke informatiebronnen zet je hierbij in?

De bijeenkomsten hebben een interactief karakter, waarin we praktisch aan de slag gaan aan de hand van een casus. Het meebrengen van een eigen casus is hierbij optioneel.

Doelen

- Kennismaken met het doel en de fasen van een MDO.
- Leren hoe de uitgangspunten van HGW zijn toe te passen tijdens een MDO.
- Leren hoe een MDO voorbereid kan worden.
- Handvatten krijgen met betrekking tot het voorzitten van een MDO.
- De stappen kennen van HGA en de plaats binnen de 'driehoek van ondersteuning' (zie literatuur).
- In staat worden gesteld om doelen te formuleren en vanuit deze doelen onderwijsbehoeften op te stellen.
- Inzicht hebben in de wisselwerking tussen school, ouders en leerkracht in deze kaart kunnen brengen.
- Weten welk effect een individueel arrangement kan hebben op de basisondersteuning.
- Op de hoogte zijn van de verschillende verwijsmogelijkheden binnen de Haagse regio (TLV).

Doelgroep Studiebelasting

Intern begeleiders en directies.

- 3 bijeenkomsten van 3 uur
- Huiswerkopdrachten tussen de bijeenkomsten

Literatuur

- HGW Samenwerken aan schoolsucces (hoofdstuk 2 en 7), Noëlle Pameijer
- Negen fasen in een multidisciplinair overleg (MDO) (www.sppoh.nl)
- Basisondersteuning (www.sppoh.nl)

Module Growth Mindset

Algemeen

In alle klassen worstelen kinderen tijdens het leren. Vaak roepen ze: 'Ik kan het niet, dit is te moeilijk!' of 'Dit is saai!'. Is dit ook echt zo, of zit het meer in de mindset van de kinderen? In deze module leer je alles over de theorie van de Growth Mindset van Carol Dweck. Naast de theorie kijken we ook naar de praktijk. Hoe kun je de mindset beïnvloeden? Ook zullen we stilstaan bij jouw eigen mindset, die effect heeft op je eigen leren, maar ook die van de kinderen.

Aanpak

In drie bijeenkomsten zullen we de volgende onderwerpen behandelen:

Bijeenkomst 1

- De theorie rondom Growth Mindset
Wat houdt de theorie in en op welke manier heeft dat effect op onszelf en het onderwijs?
- Het brein, neuroplasticiteit en leren
Je krijgt uitleg over de relatie tussen neuroplasticiteit en leren. Daarnaast duiden we het brein in. Deze kennis kun je ook delen met je leerlingen.

Bijeenkomst 2

- Growth Mindset en de praktijk
Vanuit vier actiegebieden bekijken hoe we de mindset kunnen stimuleren in onze onderwijssetting. We koppelen praktijk en theorie. Hoe geven we feedback en wanneer is het effectief? Hoe zorgen we ervoor dat de kinderen kennis hebben van de mindset en het brein?

Bijeenkomst 3

Dit is een intervisiebijeenkomst. We gaan aan de slag met de opdracht uit bijeenkomst 2 en kijken wat je geleerd hebt.

- Onderwijs vanuit de growth mindset
Welke onderdelen verdienen er nog meer aandacht als je vanuit het gedachtegoed van growth mindset kijkt naar de schoolorganisatie?

Doelen

- Kennismaken met de theorie van growth mindset.
- Kennis opdoen hoe neuroplasticiteit onze kijk op onderwijs verandert.
- Kennismaken met de vier actiegebieden die er zijn om de growth mindset te stimuleren en deze actiegebieden in de praktijk leren toepassen.
- Leren reflecteren over je eigen leren.

Doelgroep

Leerkrachten

Studiebelasting

3 bijeenkomsten van 3 uur

Uitspraken van deelnemers

'Dit is op elk kind/persoon van toepassing. Ik heb een betere kijk op mijn eigen mindset gekregen.'

'Ik ben me bewust geworden van mijn eigen taalgebruik en dat van kinderen. Geen loze complimenten, maar procesgerichte feedback.'

'Het helpt me bij hoe ik de kinderen en mezelf zie en hoe ik hen kan helpen zichzelf meer uit te dagen.'

Module Growth Mindset

Algemeen

In alle scholen worstelen leraren met het begeleiden van de leerlingen in de klas. Ze horen kinderen roepen: 'Ik kan dit niet, het is te moeilijk!' of 'Dit is saai, ik ga hier echt niet aan beginnen!'. Vaak ligt de oorsprong van dit soort uitspraken in de mindset van leerlingen. Maar ook de mindset van de leerkracht heeft hier invloed op én je eigen mindset heeft hier invloed op. In deze module duiken we in de theorie van growth mindset van Carol Dweck.

Doelen

- Kennismaken met de theorie van growth mindset.
- Kennis opdoen hoe neuroplasticiteit onze kijk op onderwijs verandert.
- Kennismaken met de vier actiegebieden van growth mindset en deze actiegebieden leren toepassen in de school.
- Leren reflecteren over je eigen leren.

Aanpak

In één bijeenkomst brengen we je op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen rondom dit thema. We besteden aandacht aan de theorie, voorbeelden van anderen en zelfreflectie.

Doelgroep

Intern begeleiders, directeuren

Studiebelasting

1 bijeenkomst van 4 uur

Uitspraken van deelnemers

'Een mooie bewustwording, goed in te passen in onze school.'

'Ik heb zin om aan de slag te gaan, veel inspiratie.'

'Het heeft me meer bewust gemaakt van het belang van effectieve feedback.'

Module Passend onderwijs en klassenmanagement

Algemeen

Vind jij het ook moeilijk om alles zo te organiseren dat je kunt voldoen aan de verschillende onderwijsbehoeften van jouw leerlingen? Heb jij ook moeite om je onderwijs zo vorm te geven en je lokaal zo in te richten dat je effectief en efficiënt en vooral ook prettig kunt lesgeven?

In deze training bieden we je vanuit wetenschappelijk onderzoek van o.a. Marzano handvatten voor jouw praktijk. We geven antwoord op de vraag wat belangrijk is bij goed klassenmanagement en hoe dat er voor jou uit kan zien.

Aanpak

In deze module gaan we in drie bijeenkomsten aan de slag met theorie, praktische handvatten en maken we de vertaalslag naar je eigen klas. Je werkt aan vaardigheden voor het organiseren van je dagelijkse praktijk om je leerlingen zo optimaal mogelijk te begeleiden in hun eigen ontwikkeling. Tussen de bijeenkomsten door werk je in je eigen klas aan de onderwerpen die aan bod komen.

Doelen

Aan de hand van de theoretische kaders werk je aan je eigen klassenmanagement. Onze doelen hierbij zijn om je:

- Aanknopingspunten te bieden voor:
 - Je didactische aanpak.
 - Het vergroten van eigenaarschap van leerlingen.
 - Het positief beïnvloeden van groepsprocessen.
- Praktische tools in handen te geven om je klassenmanagement te ondersteunen:
 - Hoe kun je structuur en overzicht creëren?
 - Welke regels en routines kun je inzetten?
 - Welke planningsvaardigheden kun je gebruiken?

Doelgroep Studiebelasting

Leerkrachten

- 1 bijeenkomst van 3 uur (pizzasessie)
- 2 bijeenkomsten van 2,5 uur
- Werken aan je eigen klassenmanagement (3 uur)

Literatuur

- Wat werkt: Pedagogische handelen en Klassemanagement, Robert J. Marzano, Jana S. Marzano & Debra J. Pickering
- Wat werkt in de klas; Didactische aanpak, Robert Marzano, Debra Pickering & Jane Pollock
- Betrokkenheid! De sleutel tot beter leren, Robert J. Marzano & Debra J. Pickering
- Gedragsmanagement in de klas, Peter Hook & Andy Vass
- Timemanagement voor leerkrachten, Marleen Holtkamp
- Als lesgeven lastig is, Allan D. Mendler

Uitspraken van deelnemers

'Het helpt mij om effectief mijn lessen te plannen en te geven.'

'Eindelijk tijd om met leerlingen individueel aan de slag te gaan.'

Passende perspectieven peuter-kleuter leerlijn

Algemeen

Wil je meer zicht krijgen op de verschillende ontwikkel- en onderwijsbehoeften van peuters en kleuters? En wil je weten hoe je je aanbod hierop kunt afstemmen en gedifferentieerd kunt werken?

In deze training leer je de tussendoelen en ontwikkelingslijnen van de verschillende ontwikkelingsgebieden in de peuter- en kleuterleeftijd kennen. Hierna weet je hoe je passend en gedifferentieerd aanbod kunt bieden met relevante en haalbare doelen. Je weet hoe je inhoudelijk de juiste keuzes maakt en welke hulpmiddelen je inzet. Je legt hierbij de nadruk op wat jonge kinderen wél kunnen en op het optimaal benutten van hun sterke kanten en capaciteiten.

Aanpak

In twee bijeenkomsten gaan we aan de slag met theorie en het interpreteren en analyseren van kindobservatiegegevens. Ook schenken we veel aandacht aan hoe je pedagogisch medewerkers in de kinderopvang en leerkrachten groepen 1 en 2 hierbij begeleidt. Tussen de bijeenkomsten door werk je in je eigen praktijk aan de onderwerpen die aan bod komen.

Doel

Beter kunnen afstemmen op ontwikkelbehoeften van peuters en onderwijsbehoeften van kleuters.

Doelgroep

Intern begeleiders Kinderopvang
Intern begeleiders Basisschool groep 1 en 2

Studiebelasting

- 2 bijeenkomsten van 3 uur
- Werken in de eigen praktijk (3 uur)

Literatuur

- SLO-tussendoelen
- Ontwikkelingsvolgsystemen, waaronder KIJK!
- 'Handelingsgericht werken, een handreiking voor de Interne Begeleider', Noëlle Pameijer en Tanja van Beukering

Uitspraken van deelnemers

'Nu ik weet hoe de ontwikkeling van de peuter verloopt, weet ik ook wat hij nodig heeft!'

'Na deze training zijn mijn verwachtingen van wat jonge kinderen kunnen, veel realistischer.'

Groepsdynamiek en klassenmanagement

Algemeen

In iedere groep zijn er groepsprocessen. Deze processen worden ook wel groepsdynamica genoemd. Groepsdynamica betreft het gedrag en de verschillende rollen van kinderen in de groep. Het gaat ook om de invloed die kinderen in een groep op elkaar hebben. Van een groep kan een positieve of een negatieve invloed uitgaan. Een voorbeeld van positieve invloed is dat kinderen plezier hebben en van elkaar leren. Het leren kan hierdoor een groter effect hebben en prestaties kunnen verbeteren. Als er sprake is van negatieve invloed, kan er onderling gedoe of een conflict ontstaan. Of kinderen durven niet voor hun mening uit te komen en/of voelen zich onveilig. Dit heeft niet alleen een negatief effect op de sfeer in de groep maar ook op het leereffect.

Aanpak

In drie bijeenkomsten bespreken we wat groepsdynamiek inhoudt en wat er gedaan kan worden aan het bewerkstelligen van positieve groepsdynamiek. Na een theoretische inleiding (o.a. fase Tuckman) geven we uitleg over het belang van groepsdynamiek in het onderwijsproces. Aan de hand van vijf groepsaspecten kijken we naar de groepssfeer in je eigen groep. Daarna gaan we praktisch aan de slag met het afnemen van een sociogram in je eigen groep en bespreken we welke leerstijlen jij als leerkracht hanteert (o.a. klassenmanagement, leerkrachtvaardigheden). Tenslotte bespreken we samen de mogelijkheden en welke materialen je kunt inzetten, om een positieve groepsdynamiek te bewerkstelligen

Doelen

- Kennismaken met wat groepsdynamiek inhoudt.
- Inzicht verkrijgen in de samenstelling van je groep (Sociogram).
- Leren beoordelen van de sfeer in je eigen groep.
- Ontdekken hoe goede klassenmanagement bijdraagt aan een positieve groepsdynamiek.
- Handvatten voor het bevorderen van een positieve groepssfeer.

Doelgroep Studiebelasting

Leerkrachten

- 3 bijeenkomsten van 1,5 uur
- Huiswerk opdracht van 6 uur
- Groepsplan gedrag – planmatig werken aan passend onderwijs, Kees van

Literatuur

Overveld

- Ontwikkeling en implementatie van Positive Behavior Support in de school – Strategieën voor effectieve oplossingen bij gedragsproblemen, Deanne A. Crone & Robert H. Horner
- Van pesten naar samenwerken – de supportgroep: oplossingsgerichte aanpak bij pestgedrag, Sue Young
- Wij zijn een groep – versterk het groepsgevoel met verrassende opdrachten en spel, Nathalie van Kordelaar & Mirjam Zwaan
- Zorgzame klas – psycho-educatie voor de basisschool, Peter Glorieux en Jan Vanthomme

Uitspraken van deelnemers

‘Ik neem vaker een sociogram af zonder er acties aan te koppelen, maar met deze handvatten kan ik verder!’

‘Op onze school is het gebruikelijk om na elke vakantie de leerlingen een andere plek te geven. Het maken van tafelgroepjes vind ik verschrikkelijk. Ik begrijp nu beter waarom dat zo is.’

‘Ik kijk nu gericht naar mijn groep en maak ook zelf keuzes in samenstellingen en plekken van leerlingen.’

Het ontwikkelingsperspectief van een nieuwkomer

Algemeen

Lesgeven aan een groep nieuwkomers is een uitdaging, maar geeft ook veel voldoening. Elke nieuwkomer werkt met zijn eigen ontwikkelingsperspectief en je wilt als leerkracht dat de leerling zich zo snel mogelijk ontwikkelt. Hoe zorg je ervoor dat je optimaal onderwijs aan elke nieuwkomer in je klas kan geven? Daarnaast heb je te maken met verschillende achtergronden van de leerling. Wat zijn de onderwijsbehoeften van de leerlingen? Hoe ga je om met kinderen die veel in hun eigen land hebben meegemaakt of niet tot weinig onderwijs gevolgd hebben? Hoe zet je de juiste zorg voor deze leerling uit en hoe is hierin de communicatie met ouders? In deze training beantwoorden we deze vragen. We gaan aan de slag om het onderwijs en de zorg voor de nieuwkomer optimaal neer te zetten.

Aanpak

In de drie bijeenkomsten krijg je als leerkracht handvatten om je onderwijs in de groep zo optimaal mogelijk neer te zetten. Hierbij houd je rekening met de verschillen en achtergronden van de kinderen. Naast een aantal vaste onderdelen is er ook voldoende ruimte om vragen te stellen en onderwerpen aan te dragen.

In **bijeenkomst 1** staat de start van de nieuwkomer centraal. Hoe zorg je ervoor dat een leerling zich welkom voelt in zijn nieuwe groep, in een nieuw land? Het is belangrijk om hierbij de balans te vinden tussen de eigen cultuur en achtergrond van de leerling en de verwachtingen van de groep. Ook gaan we in op hoe je het startniveau van de leerling bepaalt en welke doelen je de eerste weken stelt. Daarnaast kijken we naar een format van een ontwikkelingsperspectief. Mocht je al werken met een eigen ontwikkelingsperspectief, dan leggen de formats naast elkaar en wordt er uitgelegd hoe je een perspectief kan opstellen.

In **bijeenkomst 2** gaan we kort in op hoe de tweede taalverwerving bij leerlingen verloopt. Ook komen de verschillende taalonderdelen aan bod. We besteden kort aandacht aan het onderdeel woordenschat, gericht op de nieuwkomer. Daarnaast gaan we aan de slag met het toetsen van een nieuwkomer. Welke toetsen neem je af en hoe monitor je het ontwikkelingsperspectief?

In **bijeenkomst 3** zoomen we in op de zorg van de leerling. De leerling komt met emotionele bagage nieuw in Nederland en vaak hebben ze meer nodig. Hoe signaleer je dit bij je leerling in de klas en hoe krijg je ouders hierin mee? Daarnaast ontvang je praktische tips en lessuggesties voor in de klas en een korte introductie over LOWAN (Ondersteuning onderwijs nieuwkomers).

Doelen

- Kennis opdoen over woordenschat en tweede taalverwerving gericht op de nieuwkomer.
- Kennis en vaardigheden opdoen over het opstellen van een ontwikkelingsperspectief van een nieuwkomer.
- Kennis opdoen over de onderwijsbehoeften van een nieuwkomer.
- Leren hoe je het onderwijs van een nieuwkomer goed kunt organiseren binnen je groep en waar je informatie kan halen voor je lessen.
- Leren hoe je de juiste zorg kan uitzetten voor nieuwkomers en hoe je ouders hierin meeneemt.

Doelgroep

Leerkrachten die een nieuwkomersgroep hebben of een nieuwkomer in hun klas hebben.

Studiebelasting

3 bijeenkomsten van 2 uur

Een nieuwkomer in de klas en dan?

Algemeen

Elk jaar stromen er veel nieuwkomers het regulier onderwijs in. De meeste van deze leerlingen hebben een ‘taalbad’ en de eerste basis in het Nederlands gehad. Er is op dat moment nog steeds sprake van een achterstand. Ook hebben deze leerlingen vaak veel meegemaakt wat invloed op ze heeft. Hoe ga je als leerkracht met deze leerling om en hoe integreert deze leerling in je klas? Wat heeft deze leerling nog extra nodig aan woordenschat en taal en hoe kan je didactisch aansluiten bij de ontwikkeling van de leerling? Het mooiste is om het ontwikkelingsperspectief van deze leerling voort te zetten en van daaruit doelen te stellen voor de leerling.

Aanpak

In training krijg je handvatten om met een nieuwkomer in je (reguliere) klas aan de slag te kunnen. Naast een aantal vaste onderdelen is er ook voldoende ruimte om je vragen te stellen en onderwerpen aan te dragen.

In **bijeenkomst 1** is het doel een goede start met de nieuwkomer te maken. Welke voorinformatie is relevant en hoe zet je in op deze leerling? Niet alleen didactisch, maar ook sociaal-emotioneel. De onderwijsbehoefte van de nieuwkomer komt ook centraal te staan. Daarnaast gaan we uitvoerig in op het ontwikkelingsperspectief van een nieuwkomer en gaan we aan de slag om een eerste opzet te maken.

In **bijeenkomst 2** schenken we kort aandacht aan hoe de tweede taalverwerving bij leerlingen verloopt. Ook komen de verschillende taalonderdelen aan bod. We gaan hierbij kort in op het onderdeel woordenschat, gericht op de nieuwkomer. Je krijgt woordenlijsten en met elkaar maken we een opzet hoe je de woorden kunt aanbieden binnen je groep.

In **bijeenkomst 3** gaan we aan de slag over hoe je het onderwijs voor de nieuwkomer optimaal kunt organiseren in je groep. Daarnaast krijg je praktische tips en lessuggesties voor in de klassen een introductie over LOWAN (Ondersteuning onderwijs nieuwkomers).

Doelen

- Kennis opdoen over woordenschat en tweede taalverwerving gericht op de nieuwkomer.
- Kennis en vaardigheden opdoen over het opstellen van een ontwikkelingsperspectief van een nieuwkomer.
- Kennis opdoen over de onderwijsbehoeften van een nieuwkomer.
- Leren hoe je het onderwijs van een nieuwkomer goed kunt organiseren binnen je groep en waar je informatie kunt halen.

Doelgroep
Studiebelasting

Leerkrachten die een nieuwkomer (eerste en tweedejaars) in de klas hebben.

3 bijeenkomsten van 2 uur

Passend onderwijs voor begaafde leerlingen

Algemeen

Deze training is gericht op het begeleiden van begaafde leerlingen vanuit het perspectief om ieder kind passend onderwijs te bieden. Dat betekent dat je tijdens de training kennis opdoet en vaardigheden ontwikkelt om begaafde leerlingen in je eigen groep beter te kunnen begeleiden in alledaagse onderwijssituaties. Oplossingsgericht en handelingsgericht werken ligt aan de basis van deze training.

Aanpak

In deze basistraining maken we steeds een koppeling tussen de theorie over begaafdheid en de dagelijkse praktijk in je eigen groep en school. In elke bijeenkomst werken we aan een thema. Per thema stellen we zo een kerncompetentie centraal. We zetten indicatoren in waaraan je na afronding van de training kunt zien hoe de verworven competentie te herkennen is in wat je weet en wat je kunt (Van Gerven & Hoogenberg-Engbers, 2011).

Vanaf het begin van training werk je tussentijds aan een praktijkopdracht die past bij jouw eigen situatie. In deze opdracht komen kennis en vaardigheden die je tijdens de cursus opdoet of ontwikkelt, samen met alles wat jij als leerkracht al kon en deed in je dagelijkse praktijk. Aan het eind van de training lever je de opdracht in.

Het programma van de bijeenkomsten ziet er als volgt uit:

Thema 1 - Herkennen van begaafdheid.

- Les 1 Hoe ontwikkelt begaafdheid?
- Les 2 De Cirkel van Zorg

Thema 2 - Leerweggerichte interventies.

- Les 3 Uitdagend onderwijs.
- Les 4 Vervroegde doorstroming.

Thema 3 - Pedagogisch begeleiden.

- Les 5 Onderpresteren.
- Les 6 Aanvliegroutes.

Doelen

- Kennis over het hoogbegaafde kind vergroten.
- Ervaren op welke wijze je de theorie kunt toepassen in de praktijk.

Doelgroep

Leerkrachten en intern begeleiders

Om deel te nemen aan deze training vragen wij een korte motivatie voor deelname en de toezegging dat je vanaf 15.00 uur aanwezig kunt zijn bij de bijeenkomsten.

Studiebelasting

6 bijeenkomsten van 2 uur

Een literatuurstudie van 10 uur

Een practicum en huiswerkopdrachten 17 uur

Literatuur

Passend onderwijs voor Begaafde leerlingen, Sylvia Drent en Eleonoor van Gerven

Aanmelden voor 1 september 2018. Meer info op Slim!educatief.nl

Verdiepen in rijk onderwijs aan begaafde leerlingen

Algemeen

Deze verdiepingstraining is gericht op het begeleiden van begaafde leerlingen vanuit het perspectief om ieder kind passend onderwijs te bieden. Dat betekent dat je tijdens de training kennis opdoet en vaardigheden ontwikkelt om begaafde leerlingen in je eigen groep beter te kunnen begeleiden in alledaagse onderwijssituaties. Oplossingsgericht en handelingsgericht werken ligt aan de basis van deze training.

Aanpak

In deze training maken we steeds de koppeling tussen de theorie over begaafdheid en de dagelijkse praktijk in je eigen groep. In elke bijeenkomst werken we rondom een thema. Per thema stellen we zo een kerncompetentie centraal. We zetten indicatoren in waaraan je na afronding van de training kunt zien hoe de verworven competentie te herkennen is in wat je weet en wat je kunt (Van Gerven & Hoogenberg-Engbers, 2011). Daarnaast is er een 'spoorboekje' waarin je precies kunt zien wat we elke les gaan doen. Daarin vind je ook terug wat je doet aan voorbereiding voor elke les.

De volgende onderdelen komen aan bod:

- het maken van sterkte en zwakte analyses van je (begaafde) leerlingen (educatief profileren);
- het ontwerpen van uitdagend onderwijs;
- onderpresteren en executieve vaardigheden;
- dubbel bijzondere leerlingen.

Het programma ziet er alvast volgt uit:

Thema 1 – Educatief profileren

- Het maken van een sterkte en zwakte analyse;
- Invloed van het ecologisch systeem;
- Kansen voor begeleiding.

Thema 2 – Uitdagend onderwijs en Lesontwerp.

- Taxonomie van Marzano & Kendall;
- Analyseren van een les;
- Het ontwikkelen van een les.

Thema 3 – Onderpresteren en executieve functies.

- Gedragsmodel van Marzano & Kendall;
- Invloed van het ecologisch systeem.

Thema 4 – Dubbel bijzondere leerlingen

- De uniciteit van een profiel.
- De botsing tussen basaal vermogen en basaal onvermogen.
- Techniek voor het ontwikkelen van een persoonlijke toolkit.

Doelgroep

Leerkrachten en intern begeleiders.

Je hebt je de afgelopen jaren verdiept in het thema begaafdheid. Je zoekt naar een theoretische onderbouwing van jouw praktisch handelen. Je hebt daarvoor een onderzoekende houding en je bent oplossingsgericht. Je bent je ervan bewust dat er niet één antwoord bestaat, maar dat de bruikbaarheid van een suggestie voor interventie afhangt van jouw eigen professionele context.

Je beschikt over:

- een bevoegdheid leraar primair onderwijs;
- zowel theoretische kennis als praktische vaardigheden in het begeleiden van begaafde leerlingen en hun leerkrachten;
- de mogelijkheid om in je eigen praktijkopdrachten uit te voeren om de vertaalslag van kennis naar vaardigheid te kunnen maken.

Om deel te nemen aan deze training vragen wij een korte motivatie voor deelname en een akkoord van directie om 15.00 uur aanwezig te kunnen zijn.

Studiebelasting

4 bijeenkomsten van 2,5 uur

Individuele begeleiding via skype van 1 uur

Een literatuurstudie van 17 uur

Een racticum en huiswerkopdrachten van 20 uur

SPPOH | Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden

Ieder kind een kans!

Kijk voor meer informatie over de data van de scholing en voor aanmelding op www.sppoh.nl

Dit overzicht is in opdracht van het samenwerkingsverband SPPOH opgesteld door het HCO.

Uw educatieve partner

